

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Kiszégek, papok, gazdasági egyetemi tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

B E T E G H P Á L

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

FŐMUNKATÁRS:

Apróhirdetéseket szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-térre az a 1 K. A nyílt-tér és hirdetések díja előre fizetendő.

Telefonszám 15.

Egy példány 10 fillér.

Telefonszám 15.

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

M. kir. postatakarékpénztári cheque-száma 10,489. szám.

Egységes magyar nemzet.

Irt.: Beck Lajos országgyűlési képviselő.

Találkozni fognak-e valaha egy táborban azok a magyarok, akik szeretik a szabadságot?

Rákóczi Ferenc melankolikus szava nem illik-e reá mai politikai helyzetünkre is? Nem kell-e aggódó szívvel, fájó reménykedéssel kérdeznünk most is: Nincs-e itt az ideje, hogy mindazok, akik végeredményben egy eszméért lelkesednek, egy célra törnek: egy táborban is találkozzanak? Nem érkezett-e el annak az erőpróbája: mire képes ez a magyar nemzet gazdasági és erkölcsi fejlődésének útján, mit tud kivívni magának, ha jobbjai kezét fognak egymással?

Jövő előrehaladásunk nagy problémájának egyik kulcsát itt kell keresnünk. Mert nem elég ismerni a célt, amelyre törekszünk, nem elég ismernünk az akadályokat, amelyek utunkba akadnak: ismerni kell erőnket is, amellyel megakarjuk vívni a küzdelmet.

És ha végig nézünk fegyvereinket és pillantásunk át száll ellensegeink táborába: Nem kell-e bevallanunk, hogy az osztrák és a nemzetiségiek tömör fallanxával szemben a valási türelmetlenség és a nemzetköziség terrorától fenyegetve sikeres, eredményes nemzeti politikát csak a nemzeti politika alapeszméiben és az előhaladás eszközeinek megválasztásában egyetértő magyarság összefogásával folytathatunk?

A 67-es kiegészítés megalkotásával egy kicsiny csoportja a lelkes hazafiaknak a 48-as eszmények kerülhetetlen szövegévé szegődött. Hirdette a persónális uniót, küzdött a közös intézmények ellen, károsnak mondotta a szoros gazdasági összefüggést Ausztriával. Küzdelme meddőnek látszott s a „gyakorlati“ politika emberei mosolyogtak felette. Nem tartották possibilisnek, mert — hitük szerint — nem számolt a tényleges erőviszonyokkal. És hiu álmodozónak mondottak mindenkit, aki e politika zászlója alá szegődött. Azokban az időkben a 67-es politika egyértelmű volt a reális, az alkotó politikával, a 48-as eszmék hirdetése pedig az ábrándok kergetésével.

És ha valaki, egy modern Rip van Winkle, néhány esz-

tendő előtt elaludt volna a képviselőház márványos ülés-termének karzatán abban az órában, amikor egy homor, sápadt arcú férfi odalent a bársonyszékek élén egy óriási, tomboló többség éljenzése közben kijelentette, hogy a nemzet lelkiismerete el fogja söpörni mindazokat, akik az ő és pártja akaratának ellenszegülnek; és ha ez az évek óta szunnyadó Rip van Winkle ugyanazon a helyen felebredne ma és végig pillantana ugyanazon a termen, amelyet szemel néhány esztendő előtt láttak utóljára: hiába keresné a komor képű vezért és elszánt harcosait, — közülök hirmondó sem maradt meg körünkben. A nemzet lelkiismerete, ugyanaz a lelkiismeret, amelyre Tisza István gróf, mint a maga tanujára hivatkozott: viharzó orkánként söpörte el azokat, akik egy elfajult, kereteiben szűknek bizonyult politika számára akartak újból többséget toborozni.

A nemzet tudott ébredni, amikor megérezte, hogy eljutott arra a pontra, ahol a nemzeti fejlődés létkérdései kerültek eldöntésre. És belátta, hogy a nagy célok kitűzése nem egyértelmű a lehetetlenség szóval, amely nem létezik a politika szótárában. Belátta, hogy nagyot akarni nem bűn, ha e nagyvratórékvés jőzan eszközeivel rendelkezünk s azokkal élni tudunk és akarunk.

Igy győzött 40 év után az a kicsiny csapat, amely 67-ben is tiltakozott azoknak a kereteknek megalkotása ellen, amelyeket alkotói egyrésze örökéletűeknek szánt, de amelyeket az akkori függetlenségi párt már eleve is elégteleneknek ismert fel. Így győzött az az örök igaz elv, hogy *nincsen elég nagyszerű cél, amelyet egy nemzet elé ki lehet tűzni, ha meg tudjuk jelölni az utat, amely a célhoz el is juttasson.*

Az új politikai korszak a gazdasági önállóság, az erkölcsi és anyagi felszabadítás útjára vezetett. Intézményes törvényekben biztosította ebbeli jogainkat. De sikert, eredményt, csak úgy fogunk elérni, ha egyesíteni tudjuk mindazokat, akik nemzetünk fejlődését kívánják, a magyarság nemzetfontartó erejét megakarják óvni és ezen az ösvényen a végső, nagy célnak: az államélet minden ten-

rén való önállósulásnak útját akarják egyengetni.

Ha tudunk egyes lenni akkor, amikor egy veszedelmessé váló politikai irány béklyóit le kellett vágni, egyeknek kell lennünk akkor is, amikor e felszabadulásunk gyümölcseit érni látjuk!

POLITIKA.

— Fővárosi munkatársunktól. —

A háboru aktái.

Mintha lidércnyomás alól szabadult volna fel Európa. Meg van a béke! Hónapok óta tartott diplomáciai huzavona, hónapok óta tartott feszültség után, amely az utolsó hetekben már-már a vihar kitörésével fenyegetett; végre a hatalmak elhatározták, hogy leintik a harci zajra, fegyverezőre utazó Szerbiát és reá-kényszerítik a behódolásra. Ez idő szerint már meg is történt ez; Szerbia bécsi követe átnyújtotta Aerenthal báró külügyminiszternek a szerb kormány jegyzékét, amely elismeri, hogy a monarchia által Boszniában teremtett helyzet Szerbiát jogaiban nem érintette, kötelezi magát, hogy a tiltakozásnak és ellentállásnak az annexió tekintetében a múlt év októbere óta elfoglalt álláspontjával felhagy és kötelezi magát, hogy eddigi politikáját megváltoztatva, a monarchiával a jövőben baráti viszonyban él, hadseregét a múlt év tavaszi állapotára helyezi vissza, az önkéntes bandákat lefegyverzi és azoknak alapítását a jövőben nem fogja tűrni. Szóval teljesíti mindazokat a követelményeket, amelyeket a hónapok óta türelmesen tűrő, de türelméből kihozott Magyarország és Ausztria tőle követelt.

Szóval meg van a béke! Nemcsak hogy amitől sok okból lehetett tartani, nem keletkezik kiszámíthatlan következményű, súlyos vér és pénzáldozatot követelő európai konflaráció, hanem a Szerbiával való fegyveres elintézés is ezidőszert már kizárt dolog.

A monarchia diplomáciájának mindenesetre hosszú idők óta legnagyobb diadala az ügynek illeten való elintézése. Cedabart arma togae, concedat laurea laudi. S hogy ez így történt mindenesetre óriási befolyással volt a monarchia bekeszerető, de céltudatos és a kellő időben megfelelően erélyes politikája mellett Németországnak a szoroson vett szövetségi viszony által megkövetelnél jóval távolabb menő, erőteljes támogatása. Látni való, hogy ezek az eszközök bírták reá a hatalmakat, különösen Oroszországot és Angliát

az ő segítségükbe bizakodott, marionett-ként kijátszott Szerbia leszerelésére. Hogy a szerencsétlen kis országnak ebből a siralmas szindarabban játszott szerepéből mekkora kárai keletkeznek: annak előrevetett árnyai már ma is ott tetédenek Belgrád felett. A fanatikus háborus vágyat tompa fásultság követte, a dinasztia helyzete megingott és hire járt, hogy a kis harcrendező káplárnak, Gyorgye urnak csunya bukkása nem zárja még be a sort. Hire jár, hogy Péter király készül lemondani, sőt hogy a Karagyorgyevicsek annyira elvesztették a talajt a szerb népben is, de a nyugat-európai uralkodó házak szemében is, hogy csak idő kérdése az egész dinasztia detronizálása.

Ezen kívül pedig az amugy is szűk viszonyok között élt nemzet a gazdasági romlásnak olyan örvényébe keveredett, amelyből, ha ugyan kiheveredik valaha, csak hosszú, keserves küzdelem után vergődhetik ki.

Erre igazán nem volt semmi szükség Szerbiának. Ami sors érte, saját vakságának köszönheti. Ezzel aztán le is zárhatjuk, legalább belátható időre, a „háboru aktáit“.

A jövő alakulásai.

A béke felbomlásának veszélye elmúlván, az ország közvéleményének érdeklődése szinte röktönösen fordul ismét vissza a belpolitikai kérdések megoldására. Hogy ezek a kérdések milyen nagy fontosságúak és hogy elintézésük mekkora nemzeti érdeket rejt, kitűnik abból is, hogy a nemzet érdeklődését a háboru réme ideig-óráig csak elnyomni tudta, de ezt az érdeklődést megsemmisíteni nem, s abban a pillanatban, amikor az a rém megszűnt létezni, a régi érdeklődés egész erejével fordult vissza a megoldásra váró nagy kérdések felé.

Mindenesetre megmutatja a nemzet királyhűségét, megbizonyította, hogy mindig és minden körülmények között számíthat erre a hűségre, erre a lojalitásra és ennek a nemzetnek erejére a magyar király. De megmutatta és megfogja mutatni azt is, hogy hasonló hűséggel viseltetik saját nemzeti tradícióhoz, nemzeti jogaihoz és hasonló szívós erővel küzd azoknak kivívásáért is.

A politikában természetesen ismét a bankkérdés és a fuzió kérdése állott az előtérbe. A ház meglehetősen hosszú husvéti vakációra oszlott szét. Ez a huzamos szünetelés annak a jele, hogy ez idő alatt a kormány véglegesen dönteni akar. Ezekben a nagy jelentőségű kérdések ügyében meginduló tárgyalásokban, a jelenleg lábbadozó Kossuth Ferenc személyesen kíván résztvenni és a döntés az ő felépülése után fog csak megtörténhetni. Mindenesetre teljes megnyugvást nyújtó körülmény ez. Amely kérdésben Kossuth Ferenc felemeli szavát, abban a kérdésben ez a szó döntő súlylyal fog birni; s amely irányban felemeli szavát, az az irány csak a helyes, az igazi, nemzeti és függetlenségi politika lehet.

Rólunk nálunk nélkül

Hol legyen a székely kamara?

Mi a Székelyföld érdeke?

A kereskedelmi kormány figyelmébe

(—gh.) A székelyföldi kereskedelmi és iparkamara Maros-Vásárhelyen nincs a Székelyföld geográfiai közép pontján. Ezt így tudja még a negyedik elemi osztályos tanuló gyermek is, aki Magyarország térképéről tájékozva van...

De azért a marosvásárhelyi urak kiereszkolták, hogy ott nálunk legyen a „központ”. Oda viszik, oda összpontosítják minden oly közintézményünket, mely a Székelyföld összes vármegyéinek lakosságát érdekeli. Oda visznek mindent nagyzási hóportból és fukar kapzsiság miatt is.

Azt akarják, hogy Maros-Vásárhely még nagyobb város legyen és a Székelyföld más városai neki mind leigázott alattvalói maradjanak. Azt akarják, hogy a Székelyföld lakossága nekik adozzon és így keserves filléréivel az ő tekintélyüket, vagyonosodásukat emelje.

Meg sem kérdezik a Székelyföld egyetemes többségét, hogy mit kíván, mi a véleménye, hanem egyszerűen *határoznak rólunk — nálunk nélkül...*

Hát ez — engedelmet kérünk — több a soknál. Ilyen csalafintaságot a Székelyföld egyetemes többsége nem tűrhet. Ez ellen teljes erőnkől tiltakozunk kell.

Arról van szó ugyanis, hogy a *székelyföldi* (és nem a marosvásárhelyi, mert hiszen az egész Székelyföld lakossága fizeti a kamarai illetékeket) *kereskedelmi és iparkamara állandó székházát hol építsük fel?*

Jól vigyázzon minden székely: *most van szó a kamarai székház felépítéséről!* S ha egyszer ott felépítették, akkor örökre Maros-Vásárhely lesz, mert hiszen ő ajánlott fel 800 négyzetméter házhelyet valahol — a város félreeső zugában, hol neki a telek legolcsóbb.

Vigyáznunk kell pedig azért, mert a kamara eddig is legnagyobb részben Maros-Vásárhely ipari és kereskedelmi érdekeit szolgálta; noha az egész Székelyföld kamarai illeték címen befizetett adójából tartotta és jövőre is abból fogja főtartani magát. Ha a székház felépítésével jobban oda polgárosodik, oda lekötik, akkor aztán még távolabbról látjuk érettünk való eddig is sovány tevékenységét.

De vigyáznunk kell azért is, mert az eddig tapasztaltak mindnyájunkat arról győzték meg, hogy — általában szólva — az egész kamarai intézmény valóságban Maros-Vásárhely szolgálatában állott és a Székelyföld más városait csak holmi periferiáknak tekintette.

A mi iparosaink és kereskedőink pénzén tulnyomó részben Maros-Vásárhely érdekelteit húztak hosszú éveken át illetéktelenül előnyöket — az összesség, a nagy többség rovására, világos kárára. Ez pedig nem igazság! Ehhez jövőre is beletartódnunk

Ugy véljük, hogy ha már ez intézményt az egész Székelyföld (Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék) kereskedő és iparos adózó polgársága tartja fenn, akkor e közös dolog felett nem egyedül és kizárólag Maros-Vásárhely, hanem osztatlanul az egyetemes székelyföldi közönség határozhat.

Ezt parancsolja a Székelyföld legsajátabb érdeke, mely mellett az egyetlen város, Maros-Vásárhely akarnoksága mélyen eltöprel és el is kell töprelnie.

Hiszen a tulnyomó többség — ha megszavaztatjuk — bizonyára nem a szélét, Maros-Vásárhelyt, hanem a Székelyföld természetes, geográfiailag is tényleges közép pontját fogja központnak elfogadni.

Ilyen központ pedig *csakis egy van a Székelyföldön* s ez a székelység ősi fészke: *Székelyudvarhely*, honnan az összes székely vármegyék — közvetlen határolván őket — leginkább megközelíthetők. Következésképpen tehát a *székelyföldi* (és nem a marosvásárhelyi) *kereskedelmi és iparkamarának Székelyudvarhelyt* van a helye.

Tiltakozunk a kamarai székhely leköltése ellen, mert ha a Székelyföld e nagyfontosságú érdekét *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter beható megfontolás tárgyává teszi — és erre bizonyára gondja lesz Csik-, Háromszék- és Udvarhelyvármegyék törvényhatósági bizottságainak is — akkor a székelyföldi kamara nem lesz tovább *csak marosvásárhelyi*, hanem az lesz, aminek hivatása volna lennie: *a Székelyföld kereskedelmének és iparának közvetlen, osztatlan és egyetemes irányítója, zászlóvivő harcosa*, olyan faktora, a milyen eddig nem volt, nem lehetett, mert a Székelyföld körén kívül esett; mert egy nagyravágyó, mindent magához vonzani kívánó helyhez volt és van lenyűgözve.

Ébredjen fel a Székelyföld kereskedelme és ipara iránt teljes őszinteséggel, jóakarattal viseltető közvélemény! Akadályozzuk meg azt a szerencsétlen, mert az összességre hátrányos ideát, hogy a székelyföldi kamara állandó székhelye Maros-Vásárhely legyen. Akadályozzuk meg addig, a míg nem késő!

Ezer és ezer szomorú tapasztalataink vannak. Hozzuk napvilágra bajainkat, sérelmeinket. Hiszen az illetékes tényezőknek örömiük nem tarthatnak abban, ha csak *egy székely város fejlődik és a többi teljesen visszamarad, elszegényedik mellette* — az egynek önös, kapzsi érdekei miatt.

Fogjunk testvéri kezét a Székelyföld e nagyfontosságú kérdésének egyedül helyes, az összes vármegyék érdekeit kielégítő megoldásában. Egyértelműleg kívánjuk, hogy a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara székháza Székelyudvarhelyt, a székelység ősi anavárosában építtes-

Jogosan kívánhatjuk azért is, mert már eredetileg ez volt a miniszteri terv a kamara felállítása idejében, másfelől meg egészen bizonyos, hogy Székelyudvarhely saját érdekeinek előtérbe tolásával nem fog többi társai fölé kívánczni és *igy a részrehajlatlan működés teljesen biztosítva lesz. Székelyudvarhelyre a kamarai tagok is inkább megjelennek s az üléseket az összes székelység együttes részvételével tarthatják. Most a marosvásárhelyiek határoznak rólunk — nélkülünk, a miénkből...* Pedig — úgy hisszük — nem vagyunk kiskoruaak!...

Városi takarékpénztár Székelyudvarhelyt.

E közérdekű intézmény előnyeik közül nekünk elsődrendű szükséglet, hogy a város jövedelmét gyarapítsa. A pótlódó emelkedését megszűntetné.

A minta-alapszabályból az igazgatás és felügyelet módozatait a következőkben közöljük:

IV. *Az igazgatóság.* 15. §. Az igazgatóság áll: a községnek mindenkori községi bírójából, jegyzőjéből és pénztárnokából, továbbá a képviselőtestület által a községi esküdtek sorából megjelölendő két községi esküdthöz és végre saját kebeléből három évről három évre választandó négy községi képviselőből. A községi bíró, jegyző vagy pénztárnok még akkor is tagja az igazgatóságnak, ha ezen tiszteit törvényszerinti helyettesítés alapján viseli.

16. §. Az igazgatóság hatásköre és felelőssége kiterjed a községi takarékpénztárt érdeklő mindazon ügyekre és intézkedésekre, melyek a törvény és jelen alapszabályok értelmében a képviselőtestületnek vagy más közegnek fenntartva nincsenek.

17. §. Az igazgatóság állandó elnöke a községi bíró, a ki közvetlen végrehajtója a képviselőtestületi és igazgatósági határozatoknak és egyzersmind az üzletkezelésnek első intézője és öre. Községi bíró nem léteben avagy akadályoztatása esete az összigazgatóság saját kebeléből helyettesít elnököt, kit ugyanazon hatáskör illet meg. A helyettesítés tényleges megkezdése és megszüntetése a jegyzőkönyv veendő fel, mely az igazgatóság két tagja által hitelesítendő.

18. §. Az igazgatóság havonként legalább egyszer tart összülést, a melyben az üzlet menetéről, az üzleti elvekről és irányokról, a kezelés és ellenőrzés rendjéről tanácskozik, valamint a pénztárnok időnkénti, évről-évreként legalább egyszer való megvizsgálásáról gondoskodik. Az összülésekről valamint pénztárvizsgálatokról jegyzőkönyv vezetendő, mely az összes jelenvöltek által aláírandó. Az összülések határozatképessége legalább 5 igazgatósági tag jelenléte szükséges és szavazat-egyenlőség esetén az elnök dönt. Kölcsönök engedélyezéséhez, mi célból a szükséghez képest az elnök által egybehívandó igazgatósági ülések tartandók, az elnökön kívül legalább még két igazgatósági tag jelenléte szükséges, kik közül egyiknek községi képviselőnek kell lenni. Az ekként megszavazott kölcsönökről a jelen volt igazgatósági tagok által aláírandó bírálati feljegyzés (Censurbuch) vezetendő. Az igazgatósági üléseket az igazgatóság elnöke valamennyi igazgatósági tag saját kezéhez intézendő írásbeli meghívó útján hívja egybe az ülés tárgyának közlése mellett és oly időben, hogy a tagok netáni akadályoztatásukat még idejekorán bejelenthessék. A 14. § második bekezdésében az ülésen

kimondott felelősség csakis ily szabályszerű meghívás esetén alkalmazható.

V. *A felügyelő bizottság.* 19. §. A felügyelő-bizottság 3 tagból áll, kik rendszerint a képviselőtestületi tagok sorából egy évi időtartamra választatnak. — Ezek közül azonban egy tag olyan községi illetőségű adózó is lehet, ki a képviselőtestületnek nem tagja.

20. §. A felügyelő bizottság saját kebeléből elnököt választ, kinek intézkedésére, avagy bármely tag hivatára a pénztár és az egész takarékpénztári vagyongazdálkodás bármikor megvizsgálható. A felügyelő-bizottság minden megtartott vizsgálat eredményéről jelentést tartozik tenni a képviselőtestületnek s a községi képviselőtestületnek s a községi képviselőtestület a takarékpénztári mérleget és zárszámadást csakis ezen bizottságnak arra vonatkozó jelentése alapján veheti tárgyalás alá; szintugy köteles a felügyelő-bizottságot a felmentvény megadása és a nyereség felosztása előtt meghallgatni.

21. §. Ha a felügyelő-bizottság hivatalos működésében a törvénybe vagy az alapszabályokba ütköző intézkedéseket, vagy a község érdekeit sértő mulasztásokat avagy visszaéléseket tapasztal, köteles erről azonnal a községi bírónak vagy helyettesének jelentést tenni s amennyiben ez a községi képviselőtestület 8 nap alatt össze nem hívna, a tapasztaltakat a törvényhatóság első tisztviselőjének bejelenti, ugyanez áll kötelességében oly esetekben, midőn a takarékpénztárt a községi előljáróság, igazgatóság vagy képviselőtestület intézkedései, illetve határozatai folytán rendkívüli veszélynek kitéve látja.

22. §. A felügyelő-bizottság összes tagjai egyetemleg felelősek minden mulasztásuk, vagy kötelességzegésük által a takarékpénztárnak, vagy községnek okozott kárért. Szintugy egyetemleg felelősek a közgyűlés elé terjesztett évi mérleg helyes felállításáért az igazgatósággal egyetemben.

HIREK.

A tizenötödik évfolyam második évfolyamának kezdetén előfizetést nyitottunk a „Székely-Udvarhely” 48-as függetlenségi politikai lapra és székely testvéri bizalommal kérjük az előfizetések megújítását. Minden irányban nagy dolgok előtt állunk. A puskaport szárazon kell tartani, hogy a magyar nemzet ellenségei rajtuk erőt ne vehessenek s hazánk függetlenségét, önállóságát előbb-utóbb kiküzdhessek. Hovátovább mind nagyobb szükség lesz az egyenes utat követő, anyagi előnyökért meg nem lapuló, hanem még a legmészebb menő áldozatok árán is a becüsztebb 48-as függetlenségi zászló mellett rendíthetetlenül megálló és változatlanul kitartó újságokra... Az országházában éppen most hozták nyilvánosságra a sajtó egyes képviselőinek a darabont kormány idejében huzott verdíjait. Kétszáz ezer korona ez a nyilvánosságra került összeg, mellyel a magyar nemzet fiaiban annak saját ellenségeit, egyes hírlapokat az osztrák hűbéreseket megfizettek, hogy hazafiátlan, törvénytelen céljaikat tollukkal és a nyomtatott betű hatalmával támogassák. Hát még mennyi lehet a titkos alaplóból kapott hazaárulási szolgabér, melyet a magasan járó, folyton dárídózó és mutyizó alakok zsebre vágta!... Ne kutassuk, hisz annak idején méltó képpen le-

Legszébb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

leszállított árban kaphatók.

gokat.
gott le
évtized
kerheti
gatásá
igyeke
felkaro
a Szék
Isméte
sek me
desét j
sük. T
Udvar
hivatal
— V
kath.
gón ün
Jeruzsá
nulása
ájatos
A tavas
szép na
mokban
és ünne
evangel
—
népszer
a husv
érkezte
— A
felment
nos ali
való re
anyakó
szünet
mar sz
zasulan
különös
anyakó
megjelen
és kihí
Eltérde
tők a f
ezután
ben fo
Jövőre
utasítás
fogja a
landók
méltán
zolt ok
—
nyói B
turi jár
rovsky
Egyetle
mánka.
gyulad
nap d.
szerint
tént m
lyen su
fájdalm
labbi r
—
közgyű
3 órat
képző-
tag veg
—
E
reskede
János
gédnek
maztat
merésé
pénzju
lom ün
kereszt
kamara
— A
Az ajk
a „Sza
lap gy
most
— m
írják
járt, a
véreink
tékünk

gokat. — A „Székely-Udvarhely“ nyugodt lélekkel tekinthet vissza másfél évtizedes multjára; pirulás nélkül kérheti a hazafias közönség támogatását, mert teljes lelkesedéssel igyekezett minden közhasznú ügyet felkarolni és azzal szűkebb hazánk, a Székelyföld érdekeit előmozdítani. Ismételtén kérjük tehát az előfizetéseket megújítását, hogy a lap szétküldését jövőre is pontosan teljesíthessük. Teljes tisztelettel a „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Virágvasárnap.** Mai napon a kath. egyház az egész világon buzgón ünnepli a világ Megváltójának Jeruzsálembé történt ünnepies bevonulása emlékét, a mikor az Urat az ájtatos nép pályamaágakkal fogadta. A tavasz első virágaival ékeskedő szép napon az összes kath. templomokban virágos barkákat szentelnek és ünnepi körmenetet tartanak s az evangélium helyett a Passiót éneklék.

— **Solyossy Endre,** városunk népszerű országgyűlési képviselője, a husvétii ünnepek alkalmából hazatért.

— **A házassági kihirdetés** alóli felmentés tárgyában Dr Sebessy János alispán nagyon helyes és idején való rendeletet tett közzé, az összes anyakönyvvezetőkhez intézve. Megszünteti a kivételnek azt a szinte már szabályiá válását, hogy a házasságkötés előtt igen sokan minden különösebb ok nélkül, gyakran az anyakönyvvezetők által is utasítva, megjelennek az alispáni hivatalban és kihirdetést aluli felmentést kérnek. Elrendelte, hogy az anyakönyvvezetők a feleket figyelmeztessék, hogy ezután csak nagyon kivételes esetekben fogja a fölmentést megadni. Jövőre tehát az alispán a házassági utasítás 47. §-át a legszigorubb fogja alkalmazni s ezért a házasságkötés előtt a fölmentést csak különös méltánylást igénylő és kellően igazolt okok miatt kérhetik.

— **Meghalt gyermek.** Nagyborosnyói Bartha Gábor székelykeresztúri járási szolgabíró és neje Petrovsky Irént sulyos csapás érte. Egyetlen fiuk, a hatodik éves Kalmánka, folyó hó 1-én agyhártyagyulladásban elhalt. Temetése tegnap d. u. 3 órakor a ref. szertartás szerint általános részvét mellett történt meg Székelykeresztúron. A mélyen sujtott szülők vigasztalhatatlan fájdalomában számos közeli és távolabbi rokon osztozik.

— **Rokkant- és Nyugdíj-Egyleti közgyűlés** lesz ma (vasárnap) d. u. 3 óratól kezdődőleg a polgári önképző-egylet nagytermében. Minden tag vegyen részt belőle.

— **Kitüntetett iparos-segéd.** A kereskedelemügyi miniszter **Konrád János** székelykeresztúri lakatos-segédnek szorgalma, valamint alkalmaztatásában való állandósága elismerésül díszlevelet és 100 K pénzjutalmat adományozott. A jutalom ünnepélyes átadásával a székelykeresztúri ipartestület bizatott meg a kamara részéről.

— **Amerikai magyarok segítsége.** Az ajkai árvák és özvegyek javára a „Szabadság“ c. amerikai magyar lap gyűjtést rendezett s azt éppen most fejezte be. E gyűjtést — mint Clevelandból lapunknak írják — igen szép eredménnyel járt, amennyiben lelkes magyar testvéreink 3800 dollárt, vagy a mi értékünkben 19,000 koronát adomá-

nyoztak. Ez oly nemes, a magyar haza forró szeretetéről tanuskodó cselekedet tengerentúlról szakadt testvéreink részéről, amely dicséretét önmagában találja. Jól esik azt tudnunk, hogy a messze távolban is állandóan szülő hazánkra gondolnak és nyomorúságainkból tevékeny részt kívánnak. Ebben nagy része van a „Szabadság“ derék szerkesztő-tulajdonosának: **Kohányi Tihámér** kertársunknak, aki nagy terjedelmű, tekintélyes magyar lapjával, az igazi honszeretetet folyton ébren tartja és ápolja.

— **Iparosoknak.** A székelyföldi iparkamara ajánlatára, 15 marosvásárhelyi iparosnak tanulmányi célokra Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter szabad vasúti jegyet engedélyezett, amelyet azok már fel is használtak.

— **A korondi aragonit jövője.** **Kerezi Lajos** korondi róm. kath. tanító levelet intézett a székelyföldi kamarához. Tanácsot kért a községe határában nagy mennyiségben található aragonit kő értékesítése, illetőleg a köcsiszoló iparnak Korond községben való meghonosítása ügyében. A kamara teljes ülése meleg érdeklődéssel tárgyalta a kérdést. Tauszik B. Hugó elnök javastatára Kerezi tanító útján telkerik Korond község közönségét, hogy az aragonit köcsiszolásban szaképpzett egy, esetleg két egyönt egyelőre helyiséggel lassung el. Ha a községre hajlandó lesz, amitkésébe vonni nem lehet, akkor a kamara gondoskodik, hogy ilyen köcsiszoló ifjak áttelepíttessenek, gyakorlatilag foglalkozzanak és e köcsiszoló iparra a nép fiait is kioktassák. Biztató kezdet esetén, e szép és jövedelmező iparág meghonosítására, a kamara megfelelő kormány támogatást is kérelmezne. Most tehát Kerezi Lajos tanító, másoknak is például szolgálható kezdeményezése alapján, Korond nagyközség értelmi vezetőin van a sor, hogy a mozgalom felkarolásával, a község előhaladása érdekében mindent elkövetessenek.

— **Kedvezményes áru vetőmagvak a kisgazdáknak.** Az erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség az idén is oszt ki a gazdaköröknek fajtiszta vetőmagvakat nagyobb kedvezmények mellett, összesen 25400 korona értékben és pedig orosz származású ligóvó és cseh származású duppai zabot, államilag plombázott lóherét és lucernát, zabosbükönnyt és hámozott baltacimet. Bükönnyt miután Magyarországon készlet nincs, alig lehet kapni. Egy waggon bükönny Szatmármegyéből jön. A többi magvak erdélyi származásúak. A vetőmag kiosztás a hét végén kezdődik a hitelszövetkezet vasut melletti gabonaraktházából. — Az Erdővidék tavaly jégveréssel sujtott 8 községének hatalmas mennyiségű vetőmag jut 30 százalékos kedvezmény mellett. A többi községek 20 százalékos kedvezményben részesülnek. A vasúti szállítási, raktározási, zsákolási és zsák kölcsön díjakat (a mik szintén jelentékeny összegre rugnak) ugyancsak a miniszteri kirendeltség viseli.

— **Meghalt, mert darabont volt.** Ezt a négy szót írhatják az e hó 2-án kimult „Vásárhelyi Napló“ néven második év óta Maros-Vásárhelyen tengődött darabont szócső fejféjára. Fertelmes kis újság volt. Lekicsinyelt minden hazafias ügyet. Így nem régen a székelyudvarhelyi Székely Társaság Aranykönyvről szóló mozgalma is szemet szurt neki. Legutóbb pedig Sztérenyi

József kereskedelemügyi államtitkár kimagasló egyéniségét sem átalotta alaptalanul meghurcolni. Tette ezt akkor, midőn Maros-Vásárhely ilusztris küldöttsége a város díszpolgári oklevelét nyújtotta át az érdemes államférfiúnak. No de ezzel aztán csordultig telt a pohár. Még a legdarabontabó „Vásárhelyi“-ek is annyira megundorodtak tőle, hogy e hó 2-án Révész Béla laptulajdonosnak be kellett szüntetnie a darabonti Naplót. Különbben előbb is elfoghatta volna őket a csömör. Hiszen a Sztérenyi államtitkárról kibocsájtott legutóbbi főmédvény nem volt az első. Ehhez hasonlót firkáltak még K o s s u t h Ferenc miniszterrel is azok a darabont-fiúk. No de már vége lett. Eltűntek a semmisségbe...

— **Vasutengedélyezési tárgyalás.** A kereskedelemügyi miniszter a marosvásárhely—mezőbánd — nagydíj, mezőbánd—mezőméhesi és marosvásárhely—szováta—parajdi h. é. v. építési, üzlet berendezési és engedélyezési feltételeinek tárgyalását elrendelte. Az állandó vasutengedélyezési bizottság Sztérenyi József államtitkár elnöksége alatt április 3-án tartotta meg a tárgyalást a kereskedelmi miniszteriumban.

— **Telefon-díjak leszállítása.** A telefon-díjak tudvalegőleg nálunk igen magasak. A soproni iparkamara az ottani közvetlenül szomszédos vármegyék egyes távbeszélő központjaihoz csatlakozó előfizetők beszélgetési díjának leszállítását a kereskedelemügyi miniszteriumtól kieszközölte. Ennek alapján a székelyföldi kamara is kéri a minisztertől, hogy a kamara kerületében Marosvásárhely, Szászrégen, Gyergyószentmiklós, Székelykeresztúr és Parajd; a kerületén kívül: Dicsőszentmárton, Radnót, Kolozsvár, Marosludas, Marosújvár, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Erzsébetváros, Mócs, Teke, Medgyes, Segesvár és Torda központokhoz tartozó előfizetőknek a már Sopronnak kiállításba helyezett kedvezményes díjleszállítást engedélyezze.

— **Új temető ör.** A helybeli református egyház kebl tanácsa ápr. hó 18-án új temető őrét fog választani az eltávozó Tordai József helyébe. Ezen állásra ápr. hó 15-ig lehet folyamodni. Bővebb tájékozást a lelkészi hivatal nyújt.

Méhészkör.

Felhívás. A székelyudvarhelyi köri méhészegyesület azon tagjait, kik méhészetük részére műlep, keretléc, esetleg élő családokat, rajokat vagy bármínő felszerelést óhajtanak vásárolni, a közös és kedvezményes beszerzés céljából szíveskedjenek elhatározásukat — saját érdekükben — a méhészegyesület elnökségével közölni addig is, míg az alapszabályok jóváhagyatnak és az egyesület az aktív segélyezést megkezdheti. Mézeifák ingyenes kiosztását tekintettel a késői alakulásra és a hosszadalmasabb utanjáráásra, az ősi időre halasztotta el, mivel a fák késő tavaszi kiültetése sikerrel amugy sem járna. Mézelő virágmagvaknak beszerzése folyamatosan van s a mennyiben ezek megfelelő időben megérkeznek, a tagok között azonnal szétosztatnak.

Felkéri az elnökség a tagokat, hogy méhlegelőjüknek javítása érdekében szükségesnek tartott indítványukat mielőbb közöljék, hogy ez indítványokat a választmány letárgyalhassa és megvalósításuk érdekében az illetékes községi előljáróságokkal érintkezésbe léphessen.

AZ ANYATEJTŐL

elválasztott gyermekek gyorsan kővérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle EMULSIÓT szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle EMULSIÓT.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet a halászt — körmük nyelvében venni.

Orvosok és bábák az egész föld kerekéségén állandóan ajánlják — mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárba.

Gazdakör.

Egy hasznos vetőmag.

Jól tudom, hogy a székely kisgazda konzervatív természetén s az ősi szokásokhoz hagyományosan ragaszkodó gazdasági rendszerén a mezőgazdasági kultúra áldása fennakad. Mindazonáltal mégis megpróbálom egy igen fontos takarmánynövény termesztésére felhívni a kisgazdaközség figyelmét, hátha szavam nem lesz pusztába kiáltó szó.

Látjuk azt, hogy a mezőgazdasági kultúránövényeket, a lóherét és lucernát, újabban rendkívül nagy arányokban pusztítja az aranka (fecskefonál). Ezen elődsi növény irtásának elhanyagolása kizárttá tette az arankamentes vetőmag nyerését, ha nem tudom hányszor is van az elplombozva. Innen van, hogy a vetés első évében már lóherés és lucernás tábláinkon nagyban jelentkeznek az aranka. Pusztító ereje oly arányúvá fejlődött, hogy számtalan kisgazda már nehezen fanyalodik a lóhere és lucerna állandó termesztésére. Utóbbi években gyakran tapasztaltam azt is, hogy a lóhere és lucernáról már a füves rétekre is áterjedett s itt is számbavehető pusztítást végez az aranka. Megtámad minden olyan növényt, melynek puha szársejje az aranka elősködő, tühegyes, fűrő képességgel bíró indájának enged. Mert pusztítását hogyan végzi, azt már minden figyelmes gazda felismerhette.

Van a mezőgazdaságnak egy másik, természetére, tulajdonságára, tápláló erejére igen hasonlós takarmánynövénye, mely a mi vidékünkön még kevésbé ismeretes, de haszonnal természetű volna, ez pedig nem más, mint a baltacim.

Közpáros hegyoldalainkor nálunk vadon terem s legelőinknek egyik legjobb anyagnövénye. Önmaga mutatja meg a neki megfelelő talajt. Meredek lejtő, sovány hegyoldal a hazája. Talajra nem igényes. Tápláló ereje, természeti eljárása, minősége, rendszeres eljárása hasonlós a fentemlített növényekhez. Érezhető károkat a baltacimben sem gombák, sem rovarok, sem az aranka nem tesznek. Az udvarhelyi járás havas-alji községeiben a talaj televényben szegény, jellegzetessége a kavics, vasashomok és a silány, erős kötöttségű agyag. Egyenesen baltacim ter-

ORBÁN NAGY ÉS TAMÁS

Elismert szilárd és elegáns készítményű női, uri és gyermek-cipők.

Olcso szabott árak. Képes árjegyzéket díjtalanul küldenek.

Valódi Kobra-cipők gyártója

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V. Balthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.
Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen ————— 28 fillér	Boross, vesebaj ellen ————— 28 fillér	Horgász, étvágygerjesztő ————— 28 fillér
Borszéki Főkút az ásványvizek királya 28 .	Borhegyi hughajtó ————— 28 .	Kászton-Salutaris ————— 28 .
Borszéki Kossuth, vér szegénység ellen ————— 28 .	Bohóti, üdítő víz ————— 28 .	Répati, égvényes ásványviz ————— 34 .
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz — 28 .	Előpataki, sárgaság ellen ————— 34 .	Székely-Szelters, idült gyomorhajok ellen ————— 28 .
	Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen 28 .	Sztojka, cukorbetegség ellen ————— 34 .
	Hargitaligeti, üdítő ital ————— 28 .	

természetes ásványviz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

mesztésére alkotott talaj, főleg Orosz-hegy, Szentkirály, Márefalva, Fenyéd stb. községek hegyoldalai, hol a talajban elegendő méz van, de a hol a más kényesebb takarmánypövények nem nagy sikerrel tenyésznek. A baltacimnek igénytelensége mellett még egy igen jó oldala is van. Kitiűnő nektár-képező, pillangós virágu növény. Csak egy ontja a nektárt a mézszomjas méheknek. Méhészkedő kiscigáknak a növény természetesen nagyon fontos, mert méheinknek alkalmas legelője egyáltalán nincs s ha van is valami, nagyon gyatra. Ha méhészkedni szeretünk, adjunk teret méheinknek a bővebb hordásra. Javítsunk e téren, mert ha mi nem teszünk valamit, a sült galambot mástól hiába várjuk. A méhészet jövődelmére is rávagyunk utalva. Méhészkedő gazdáknak a növény természetesen kettős érdeke.

Termesztéséről körülményesebben fölőseges írnom. Vetése, gazdasági munkálatai olyanok, mint a lucernáé, mint a lucerna, több évig kitart. Védőnövényvel vetendő az első évet kivéve, évenként kétszer kaszálható. Magva hüvelyben áll. Kibontva az akácfá magvához hasonlít. A kibontott mag drágább, mint a hüvelyes, de nagy előnye az is, hogy gyorsabban kél s biztosabban csirázik. A székelyföldi kirendeltség a most megalakult méhészegyesület részére 2 q. kibontott baltacim magot adott kiosztás céljából 20 százalék arkedvezményvel. Méhészkedő kiscigák ha méheknek jó mézelő legelőt létesíteni, állataiknak jó takarmányt biztosra természetelni óhajtanak, e szándékukról és kívánt vetőmag mennyiségéről értesítsék **Novák János** méhészegyesületi jegyzőt.

Gál Imre.

Kiadja Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató és könyvkötő-intézet.

2197—1909 tkvi. szám.

Hirdetmény.

Oklánd községre nézve az 1892 XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztével, ez azzal a felszólítással tetetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15 és 17 §§-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889 XXXVIII. t. c. 5 és 6 §-ában és az 1891 évi XVI. t. c. 15 §-ának a pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889 XXXVIII. t. c. 7 §-a és az 1891 XVI. t. c. 15 §-b pontja alapján történt törlesék érvénytelenségét kimutathatják a végből törlesési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi október hó 2 napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelle után indított törlesési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886 XXIX. t. c. 16 és 18 §-ainak eseteiben. ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5 és 6 §-iban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellene en ellentmondással elni kívánnak, írásbeli ellentmondásokat

hat hónap alatt, vagyis 1909. évi október hó 2 ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelle után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog:

3. hogy mindazok a kik az 1 és 2 pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve velük, ideértve azokat is kik a tulajdonjog arányának az 1889 XXXVIII. t. c. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt vagyis 1909. évi október hó 2. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszertü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Az oklándi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Oklánd, 1909. évi mácius 24. én.

Kelemen Kálmán
kir. albiró.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Dijmentesen
teljesíti a kalapvasalás-
... kat állandó vevőinek ...

Péter József
kalaposmester Székelyudvarhelyt,
Árpád-utca 21. szám alatt, hol fi-
nom puha nyulszőr és spanyol
gyapjuból készült

férfi és gyermek-kalapok

különböző színekben és minden
nagyágban 2 K-tól 8 K-ig szolid,
... tartós kivitelben kaphatók ...
Kalaptisztítások mérsékelt árakban.

Gotthárd Mária
oklev. szülésznő,
a kolozsvári klinikán szer-
zett gyakorlati ismereteit
Székelyudvarhely n. é. közönsé-
genek ezennel felajánlja és egyut-
tal teljes bizalmát is kéri. Lakása:
Deák-téren (Bodrogi-udvar.)

Nyomatott Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt-1909

Ne vegyen a lugosi fedéleserép

addig épület fedéséhez anyagot, míg utólrhetetlen *előnyett* nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 drb szükséges. Csinos és tartósságban páratlan. Főraktár: **Fekete Beniam** építkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

134—1909.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

A lemondás folytán megüresedett székelydobói

körjegyzői

állásra pályázatot hirdetek.

A körjegyzői csoporthoz Székelydobó, Vágás és Béta községek tartoznak

Javadalmazás; Fizetés: 1600 korona. Lakbér: 80 K. Iroda átalány 136 K. Összesen 1886 K.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtsák, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. szakasza, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 34. szakaszában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi április 15-ig hozzám adják be.

Székelyudvarhelyt, 1909. március 27. én.

Dr Demeter Lőrinc,
főszolgabíró.

Udvarhelyvármegye Székelyudvarhelyi járás főszolgabírája.

Szám: 562—1909. szb.

Pályázati hirdetmény

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járáshoz tartozó **Zetelaka** nagyközségben és **szentegyházásfalvi** körjegyzői körben **segédjegyzői állások** rendszeresítve, ezen állásokra pályázatot hirdetek.

Tiszteletdíj egyenként 1000 korona.

A kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtsák, az 1883. évi t.-c. 6. §. illetve, az 1900 évi XX. t.-c. 3 §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám **folyó év április hó 20-ig** beadhatják.

Székelyudvarhelyt, 1909. március hó 29-én.

Dr Demeter Lőrinc,
főszolgabíró

Névjegyek,
Meghívók,
Eljegyzési
és Esküvői
valamint gyász-
jelentések,
ugyszintén mindenféle
könyvnyomdai és
könyvkötői mun-
kálatok izléses ki-
vitelben, gyorsan és
pontosan készülnek

Betegh Pál
villamos üzetre berendezett
könyvnyomtató és könyv-
kötő-intézetében Székely-
udvarhelyt, Kossuth-utca
31. sz. alatt.

Vidéki megrendelése-
ket azonnal elintéz.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **közönségnél, osztrák és meghüléseknél, bedörz-
... söléséppen használva.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatosak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.